A°. 1854. Opregte Dingsdagsche No. 287.

HAARLEMSCHE COURANT

van 5 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs, ƒ 5 in de drie maanden.

WEENEN, 1 December.

De berigten, ten aanzien van vredelievende verklaringen van Rusland, en van ernstige pogingen van Pruissen om eene bemiddeling te bewerken, zijn niet zonder invloed gebleven, en hebben aanleiding gegeven tot het gerucht, alsof 'er aan eene verandering van het oostenrijksche ministerie werd gedacht. Dit gerucht is echter dadelijk en zeer ernstig tegengesproken, zoodat het zich niet laat aanzien, dat Oostenrijk zich met Rusland in afzonderlijke onderhandelingen zal inlaten. Het blijkt meer en meer, dat de westersche mogendheden niet meer met de aanneming der vier punten bevredigd zouden worden. Het blijkt ook nog niet, dat Rusland die punten onvoorwaardelijk heeft aangenomen. De oostenrijksche Regering zoude wel wenschen, dat de Weener Conferentie op nieuw bijeenkwam, om zich over den wezenlijken aard en de strekking der vier punten van waarborg nader te verklaren, doch daartoe ontbreekt de goedkeuring der westersche mogendheden, en het laat zich aanzien, dat eerst nadat de expeditie in de Krim zal zijn doorgezet, van het aanknoopen van vredes-onderhandelingen spraak zal kunnen wezen.

De oostenrijksche Regering heeft, wat den vorm betreft, aan de pruissische toegegeven, maar is, voor zoo ver de zaak aangaat, meester gebleven. Zij heeft zich, bij een aanval in de vorstendommen, de ondersteuning van Bonds-troepen verzekerd, en de handen zijn haar niet gebonden voor een oorlog met Rusland, of, indien dit noodig mogt worden, voor hoogere eischen, dan in de vier punten zijn opgesloten.

— Uit Galacz wordt gemeld, dat de turksche ruiterij reeds aan de oevers van de Pruth is aangekomen, maar nog geene aanstalten maakt, om den vloed overtetrekken. — Het zeggen was, dat de aanval op de russische strijdkrachten in Bessarabie zou worden uitgesteld tot de aankomst van fransche hulptroepen.

VAN DEN RIJN, 2 December.

In berigten van de zijde van vorst *Menschikoff*, van den 24sten November, wordt gemeld, dat het vuur op Sebastopol flaauw werd voortgezet, en de belegeringswerken niet waren gevorderd.

Volgens berigten van den russischen kant, zoude vorst *Menschikoff*, zoo in als buiten Sebastopol, over 104 bataillons kunnen beschikken, die echter verre zijn van voltallig te wezen. Hij heeft omstreeks den 12den eene verkenning naar de zijde van Balaclava laten ondernemen, welke eenige schermutseling ten gevolge heeft gehad. Sedert zou de generaal *Liprandi* de positie, welke hij op den 25sten Oct. had bezet, hebben ontruimd en naar Bachtsisaraï zijn teruggetrokken. Dit is herhaaldelijk van den kant der geallieerden verzekerd, met bijvoeging zelfs, dat de Russen de brug van Inckerman hadden afgebroken, doch is nog niet van de zijde der Russen bevestigd. — Aan beide zijden heerschen ziekten en ontberingen van allerhande aard.

PARIJS, 2 December.

In den *Moniteur* is de navolgende bij het departement van Oorlog ontvangene depeche van den generaal *Canrobert* medegedeeld:

„Den 14den heeft een allerhevigste orkaan gewoed. Uit verschillende omstandigheden is het op de meest overtuigende wijze gebleken, dat de heftigheid van den storm zelfs voor het jaargetijde buitengewoon moet worden genoemd. Het was te vreezen, dat onze vloten zwaar zouden zijn geteisterd. Hoewel dit laatste nu wel niet het geval is geweest, hebben wij niettemin eenig verlies ondergaan en nogal zware zeeschade geleden. Ik heb mij met den admiraal verstaan, omtrent het aantal schepen, 't welk hier zal blijven en niet grooter zal zijn dan volstrekt noodzakelijk is voor de dienst, overeenkomstig de plaatselijke veiligheid. Onze operatien zullen door den ondervonden tegenspoed niet worden belemmerd, maar geregeld voortgezet. Na den slag bij Inkerman heeft de vijand ons niet meer aangevallen; zelfs schijnt hij thans uitsluitend verdedigenderwijze te werk te gaan."

In verband met deze mededeeling, welke de dagteekening voert van den 17den November, trekt zeer de aandacht een berigt, voorkomende in den *Constitutionnel* van gisteren, 't welk blijkbaar een half-officieel karakter heeft, en waarin bepaaldelijk wordt te kennen gegeven, dat de belegering van Sebastopol een einde heeft genomen en met den veldtogt in de Krim een begin is gemaakt. In het genoemde dagblad wordt erkend, dat de vermeestering van Sebastopol in de tegenwoordige omstandigheden tot de onmogelijkheden behoort; — dat het geallieerde leger aanzienlijk moet worden versterkt, opdat het in staat zij om de Russen, onder de generaals *Menschikoff*, *Dannenberg* en *Liprandi*, buiten Sebastopol te verslaan, waarna de genoemde vesting, vermoedelijk na slechts ééne bestorming, zonder moeite zal kunnen worden vermeesterd.

Een der in 't zuiden des lands uitkomende dagbladen, welks schrijvers getuigen zijn van de groote toebereidselen, die gemaakt worden tot het krachtdadig voortzetten van den oorlog, en van de groote menigte soldaten, welke thans dagelijks, 't zij uit Engeland, 't zij uit Frankrijk of Algerie, naar de Levant worden gezonden, verzekert, dat, over eene maand omstreeks, lord *Raglan* en de generaal *Canrobert* over niet minder dan 160,000 man zullen kunnen beschikken.

Naar men verzekert, zullen de leden der Volksvertegenwoordiging, die tegen den 26sten dezer zijn opgeroepen, onder anderen ook moeten beraadslagen over een wetsontwerp, tot wijziging der op het stuk der militaire plaatsvervanging bestaande verordeningen.

— De berigten uit Madrid van 26 en 27 November, langs den gewonen weg ontvangen, behelzen menige belangrijke bijzonderheid omtrent het verhandelde in de Cortes-vergadering. Welligt niet ten onregte werd aldaar niet weinig gewigt gehecht aan de aanneming van een artikel van het ontwerp-reglement van orde, met 153 tegen 45 stemmen, waarbij voorloopig reeds het vraagstuk der monarchale dynastie in 't belang van Koningin *Isabella* was uitgemaakt. Bij die gelegenheid had de bekende staatsman *Olozaga*, namens de door hem vertegenwoordigde ultra-progressistische partij, eene verklaring afgelegd, waaruit bleek, dat die partij, niettegenstaande hare zeer liberale denkbeelden en beginselen, zeer sterk gehecht was aan de Regering van Koningin *Isabella*, en niets gemeens had, noch wilde hebben met de partij der Republikeinen. — Het vraagstuk, betreffende de handhaving van den troon en de dynastie der genoemde Koningin, was daarop, met niet minder dan 206 tegen 21 stemmen in 't voordeel dier dynastie uitgemaakt. — De vergadering had besloten, dat de Afgevaardigden, gedurende hun mandaat, niet tot hoogere rangen in den Staat zouden mogen worden bevorderd, en dat zij ook geene decoratien of ridder-orden mogten aannemen.

Ter zake van de hooge prijzen der levensmiddelen, hadden in Madrid eenige ongeregeldheden plaats gehad, die echter als van weinig beteekenis worden voorgedragen.

Espartero had den heer *Lujan* gehandhaafd in de betrekking van hoofd van het departement van Openbare Werken. Met uitzondering van den heer *Luzuriaga*, minister van Buitenl. Zaken, en den heer *Aguirre*, minister van Justitie, bestond alzoo het spaansche ministerie uit dezelfde personen, als welke na de gebeurtenissen van Julij daarvan deel hadden uitgemaakt. — Men vestigt de aandacht op de omstandigheid, dat in het nieuwe Kabinet de progressistische partij vertegenwoordigd wordt door vier leden, te weten, door de heeren *Espartero*, *Luzuriaga*, *Salazar* en *Aguirre*, en de gematigde partij door vier leden, te weten, door de heeren *O'Donnell*, *Lujan*, *Santa-Cruz* en *Collado*.

PARIJS, 3 December.

De *Moniteur* behelst de belangrijke mededeeling, dat het of- en defensief tractaat tusschen Oostenrijk en de westelijke mogendheden gisteren te Weenen is geteekend. — Verder heeft men in dat blad berigten uit het hoofdkwartier, tot 22 November, naar luid van welke de engelsche jagers, in den nacht van 20 op 21 November, eenige voordeelen op een russisch corps hadden behaald. Het leger was en bleef vol moed. — Bij keizerl. besluit zijn de vice-admiraal *Parseval Deschênes* en *Hamelin* tot den rang van admiraal bevorderd.

— Van regeringswege worden thans ook de rapporten medegedeeld van de generaals *Forey* en *Bosquet*, nopens den bij Inkerman op den 5den geleverden slag. — Volgens het *Journal des Débats* is het zeker, dat een aantal turksche soldaten onder het bevel van engelsche officieren en onder-officieren zullen worden gesteld, aanvankelijk van den rang van majoor tot dien van sergeant. De op die wijze georganiseerde battaillons zullen geheel door de engelsche schatkist worden bezoldigd. Weldra zal, volgens dat blad, een corps turksche soldaten, ten getale van 4000 man, aldus ingerigt, bij het geallieerde leger worden ingedeeld.

— De laatste, langs den gewonen weg uit Madrid ontvangene berigten voeren de dagteekening van 28 November. In dezelve leest men bijzonderheden omtrent de zitting der Cortes, in welke de zamenstelling van het hoofd-bureau der vergadering heeft plaats gehad. De maarschalk *Espartero* was door niet minder dan 238 van de 255 aanwezige Afgevaardigden tot voorzitter benoemd. Nadat de generaal *San Miguel* dezen uitslag had medegedeeld, was door de aanwezigen, zoowel in de zaal, als in de tribunes, eenig vreugde-gejuich aangeheven. Men had echter, naar het schijnt, meer algemeene geestdrift verwacht. — De maarschalk *O'Donnell*, de candidaat der gematigden, heeft voor de betrekking van eersten ondervoorzitter 149 stemmen erlangd; de heer *Alsina*, de candidaat der ultra-progressisten, had 102 stemmen op zijnen persoon vereenigd. — Het aantal der op de drie overige onder-voorzitters uitgebragte stemmen was, bij het vertrek der brieven, nog niet bekend.

Het wordt als zeker gemeld, dat de heer *Olozaga* naar Parijs zal terugkeeren, om de betrekking van spaansch gezant weder te aanvaarden, zoodra de Cortes geconstitueerd zullen zijn.

De berigten uit de spaansche provincien waren steeds vrij onvoldoende. In eenige steden bleef de bevolking, op het voorbeeld van die van Saragossa, de betaling der belastingen weigeren. De gewapende magt was niet krachtig genoeg geweest om de weerspannigen tot hunnen pligt te brengen. Er werd voortdurend veel gebrek geleden, op het platte land zoowel, als in de spaansche steden.

LONDEN, 2 December ('savonds).

Men verzekert, dat H. M. de Parlements-zitting in persoon zal openen.

— Lord *Palmerston* is gisteren namiddag uit Parijs in deze hoofdstad teruggekomen, en heeft dadelijk deelgenomen aan een kabinets-raad, die op het ministerie van Buitenl. Zaken vergaderd was en dien al de overige bewindslieden bijwoonden. — Heden namiddag zal op nieuw een kabinets-raad gehouden worden.

— Nog elf regimenten van de engelsche burger-militie, dus thans 61 van de 100, zijn tot de werkelijke dienst opgeroepen. „Eene der voornaamste redenen (zegt de ministeriële *Globe*), die het gouvernement bewogen hebben om zoo vele militie-regimenten onder de wapenen te roepen, is om eene leerschool voor soldaten te vormen tot aanvulling van het staande leger. Ofschoon de militaire geestdrift van de britsche bevolking nu geheel opgewekt is, zou het onverstandig zijn, in zulk eene gewigtige crisis, alleen de gewone middelen aantewenden om te voorzien in de uitputtende behoeften voor den oorlog. Wij zijn gewikkeld in een reusachtigen strijd, en deze kan alleen door de allerkrachtigste zamenwerking tot een gelukkig einde gebragt worden. De eer van het land staat op 't spel. Wij hebben ons beroemd op onzen grooten rijkdom, op onze onverwinlijke veerkracht; nu is de tijd gekomen, waarop ieder man gereed behoort te zijn om bloed en leven veil te hebben voor de verdediging van hetgeen hem zoo dierbaar is als zijn huis en zijne bezittingen. — De minste menschen-kennis leert ons bovendien, dat de geestdrift, waardoor elk ingezeten in 't bijzonder bezield wordt, nog honderdmaal sterker wordt als geheele scharen in haar deelen. — Zeker is het, dat de oorlog, hoe vreesselijk hij ook in vele opzigten zij, reeds velen, die de slagtoffers van de den geest doodende weelde en werkeloosheid geworden waren, weder met jeugdig vuur heeft bezield; maar die stemming moet niet verflaauwen; zij moet nog krachtiger en dieper werken, tot dat wij den vijand van Europa getuchtigd hebben. Nieuwe behoeften zullen het inspannen van nieuwe krachten vorderen."

— Een telegr. berigt uit Marseille deelt hoofdzakelijk het volgende mede uit de daar met *le Nil* aangebragte tijdingen uit Konstantinopel van 20 en uit Balaclava van 18 November:

„Door den orkaan van den 14den zijn de tenten van het leger omvergeworpen. De belegerings-werken, die tot op een afstand van 80 meters van de vesting gevorderd waren, zijn geschorst. De Russen zijn naar den kant der Belbek teruggetrokken. — In den nacht van den 13den hebben de Russen een uitval gedaan; zij zijn met verlies van 300 dooden teruggedreven; de Franschen hebben daarbij 40 man verloren. — *Omer-bassa* heeft uit Parijs depeches ontvangen, waarin hij aangespoord wordt om zijne aanvallende beweging te verhaasten. Hij zal slechts twee regimenten naar de Krim zenden; doch uit Konstantinopel worden 10,000 man (Turken) ter versterking gezonden. — De meeste der engelsche transportschepen, die schipbreuk hebben geleden, zijn verbrand, opdat zij den vijand niet in handen zouden vallen. — De generaal *Canrobert*, die eenige dagen ongesteld is geweest, bevindt zich weder volkomen welvarende. — De Russen hebben een aanval op Eupatoria gedaan, maar zijn afgeslagen."

Verder wordt, naar het schijnt, insgelijks uit de laatste berigten van het leger voor Sebastopol, medegedeeld, dat hetzelve sedert eenige dagen bezig was met het maken van eene doorloopende linie van verschansingen, ter lengte van 12 kilometers, met verscheidene vooruitspringende bastions. Door deze werken zou de geallieerde krijgsmagt geheel omringd en, met de dagelijks aankomende versterkingen, in staat wezen om elken nieuwen aanval der Russen afteslaan.

De verliezen, welke onze marine door den storm van 14 Nov. in de Zwarte-zee geleden heeft, zijn, hoewel nog altijd aanmerkelijk, naar het schijnt geenszins zoo groot, als de eerste berigten het deden voorkomen. Volgens eene lijst der verongelukte schepen, zijn bij de Katscha gestrand 6 transportschepen, bij kaap Chersonnesus 1, bij Eupatoria 7, bij Balaclava 7. Deze laatste 7 schepen zijn tegen de rotsen verbrijzeld; de overige zijn in meer of min ontredderden staat op strand geworpen, en van deze zijn eenige verbrand, opdat ze den vijand niet in handen zouden vallen. De equipagien der meeste schepen zijn gered; echter zijn zeer vele zeelieden omgekomen.

— In de rede, die de hongaarsche uitgewekene *Kossuth* dezer dagen, bij het herdenken van den poolschen opstand, heeft uitgesproken, heeft hij ook menige aanmerking gemaakt op de handelingen van ons bewind in den oorlog tegen Rusland. De expeditie naar de Krim keurde hij af, omdat zij, naar zijne meening, ook in 't geval van vermeestering van Sebastopol, niet zou strekken om Ruslands magt te krenken. Hij wenschte, dat de geallieerden liever een leger naar Polen gezonden hadden, ten einde daar een opstand tegen Rusland te ondersteunen. Sprekende over het verbond met Frankrijk, zeide hij, dat Engeland zich nu wel met Keizer *Napoleon* had verbonden, maar niet verzekerd kon zijn van het bondgenootschap met de fransche natie, en zulks, omdat het bondgenootschap strekte om de vrijheid van Polen, Hongarije en Italie opteofferen aan de onzekere vriendschap van Oostenrijk en Pruissen. — De door *Kossuth* gemaakte aanmerkingen worden door de *Times* wederlegd. Dit blad stelt daarbij in 't licht, hoe hoogst moeijelijk en dwaas het zou zijn, Rusland van den kant van Polen met een leger te bestoken, en verklaart, dat juist de vermeestering van Sebastopol noodig is om Turkije en bijgevolg Europa voor eene russische overheersching te beveiligen. „Als het russische bolwerk in de Krim zal gevallen zijn (dus spreekt de *Times*) vertrouwen wij, dat het niet noodig zal wezen, verder Ruslands magt te fnuiken."

— De voorraad van specie in de Eng. Bank is in de

verl. zaturdag geëindigde week vermeerderd met 215,000 p. st. — In den loop der heden eindigende week hebben de aanvoeren van goud en zilver hier te lande, uit N. America en uit West-Indie, 732,000 p. st. bedragen.

— Heden werd ter beurze verzekerd, dat eindelijk eene formele alliantie tusschen Oostenrijk en de westelijke mogendheden gesloten is. Dit gerucht en de minder ongunstige opgaaf van het verlies van schepen in de Zwartezee door den storm, werkten gunstig op den prijs der fondsen. De 3 pc. gecons. resc. 92⅛, ¼.

's GRAVENHAGE, 4 December.

In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van zaturdag heeft de heer *Elout*, bij de overweging van de kosten voor de medische politie, inlichting verlangd, ten aanzien van het bestuur van het krankzinnigen-gesticht te 's Hertogenbosch, welk gesticht wordt beheerd door tien r. k. geestelijke zusters en tien broeders, en alzoo is geworden een geestelijk gesticht, niettegenstaande het moet dienen voor belijders van de protestantsche zoowel, als van de r. k. godsdienst. — De heer *de Poorter* heeft daarop aangemerkt, dat in het bedoelde gesticht niet alleen eene r. k. kapel, maar ook eene protestantsche kerk aanwezig is, en dat de liefderijke zorg der geestelijke zusters allezins lofwaardig is.

Z. E. de minister heeft erkend, dat in het bedoelde gesticht de lijders in den regel worden verpleegd door vrouwelijke en mannelijke beambten van zekere geestelijke orde, maar dat hij de inrigting door twee inspecteurs heeft laten nagaan en onderzoeken, ten einde te vernemen of in dezelve een verkeerde invloed kon plaats hebben, en dat hem is berigt, dat de verpleging niets te wenschen overliet. Z. E. heeft daarbij gevoegd, dat hij niettemin had te kennen gegeven, dat het wenschelijk was, dat 'er ook protestantsche bedienden aanwezig waren; dat alle uiterlijke kenteekenen van de eene of andere godsdienstige gezindheid behoorden te worden geweerd, en dat het, in elk geval, noodzakelijk was dat een behoorlijk toezigt werd uitgeoefend; — dat deswegens nog niet is beslist; — dat de Regering voor alsnog geene redenen heeft gevonden om tusschenbeiden te treden, maar, zoodra van een verkeerden invloed mogt blijken, zoodanige maatregelen zoude nemen, als noodig zouden worden bevonden.

De heer *Dommer* heeft den minister dank gezegd voor de wijze, op welke ook de onderwerpelijke vraag van regeringswege is beantwoord, en heeft gemeend, dat daaruit bleek, dat zij de verdraagzaamheid wilde bevorderen. Hem is voorgekomen. dat het beter ware, dergelijke teedere snaren niet aanteroeren.

De heer *Elout* heeft daarop hervat, dat de verdraagzaamheid het best wordt bevorderd door de handhaving van de wet voor allen; — dat het hier geldt eene zaak van gewigt. geenszins alleen eene ligchaamlijke verpleging; en dat hij zeker meent te weten, dat in de zakken van al de krankzinnigen in het bedoelde gesticht afdrukken zijn gevonden van den Mechelschen Kathechismus.

Z. E. de minister heeft hervat, dat het niet gebleken is, dat er eenige invloed op de gemoederen der protestantsche lijders is uitgeoefend. maar dat de Regering wel doordrongen is van het gewigt der zaak, en heeft verlangd, dat aan protestantsche geestelijken dagelijks toegang in het gesticht zou worden verleend, om op de verpleging te letten; maar dat niet kan worden gezegd, dat op het gemoed van sommige lijders zoodanig invloed zou zijn uitgeoefend, als wordt verondersteld.

Ook de heer *v. Nispen* heeft zijnen wensch te kennen gegeven, dat men dergelijke teedere aangelegenheden mogt laten rusten, en gezegd, dat velen, die verdraagzaamheid voorwenden, dit niet nakomen; dat ook elders misbruiken plaats hebben; dat matiging en voorzigtigheid zeer wenschelijk zijn, maar dat. indien men voortging met het ter sprake brengen van dergelijk beklag, ook hij zich genoopt zou vinden om voorbeelden aantehalen.

— In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van heden hebben de heeren *v. Nispen*, *Storm v. 's Gravesande* en *v. Akerlaken* een voorstel ingediend ter affschaffing van de belasting van het gemaal der rogge, met eene memorie tot inlichting. De vergadering heeft besloten, het voorstel naar de Afdeelingen te verzenden. De heer *v. Nispen* heeft het wenschelijk geacht, dat met 't onderzoek eenige spoed zou worden gemaakt; — de voorzitter heeft verklaard, dat de centrale Afdeeling deswegens zou beslissen.

De art. 57 — 63 van het vijfde hoofdstuk zijn aangenomen. Over de afdeeling betreffende den Waterstaat zijn de beraadslagingen geopend.

Over deze afdeeling hebben de heeren *Dommer*, *van Bosse*, *Engelen*, *Delprat*, *Hoffman*, *v. Goltstein* en *v. Nispen* het woord gevoerd.

De *minister van Binnenl. Zaken* heeft de verschillende sprekers beantwoord, en deze afdeeling verdedigd tegen het verwijt, dat daarbij steeds een toenemend eindcijfer op de begrooting zou zijn uitgetrokken. Hij betoogde, dat, vergeleken met de vroegere ramingen en met het oog op het nut en de noodzakelijkheid der uitgaven in deze afdeeling, waartegen hij de voordeelen overstelde, het verschil met de vorige begrootingen weinig beduidend was, en dat de uitgetrokken posten niet konden gemist worden. Zoo is o. a. de voor rivierverbetering uitgetrokken som een deel van het sedert 1849 krachtig aangevangen stelsel, doch waarvan de verhooging noodig was wegens den verhoogden prijs der materialen en de rijzing der arbeidsloonen. Onder de opheldering van punten, bij deze discussie ter sprake gebragt, gaf de minister te kennen, dat. na herhaald onderzoek, gebleken is. dat het vroeger ontworpen plan van een kanaal in Noord-Braband. in weerwil der daartegen bestaande bezwaren, het eenige uitvoerbare is, en dat daaromtrent waarschijnlijk nog in deze zitting een wets-ontwerp zal worden aangeboden. Eindelijk erkende de minister ten volle de noodzakelijkheid eener algemeene wet op den Waterstaat; doch wegens het moeijelijke en veel omvattende van het onderwerp en de vele wetten, wier indiening spoed vereischt. kon hij de verzekering niet geven, dat eene wets-voordragt op den Waterstaat spoedig zou kunnen worden aangeboden. Zoolang die wet er niet is, gelooft hij intusschen, dat de bevoegdheid, aan de provinciale Staten bij de Grondwet toegekend, om verandering te maken in de bestaande reglementen en nieuwe vast te stellen, geenszins kan worden betwist.

Nadat de algemeene beraadslaging over de afdeeling gesloten was, is over de onderscheidene artikelen gehandeld.

Bij art. 70 zijn verscheidene opmerkingen of vragen gedaan, aangaande den toestand der rivieren in 't algemeen, of van bepaalde rivier-takken in 't bijzonder; aangaande de waterverdeeling op den IJssel, Rijn en Waal, en betreffende onderscheidene werken, die op sommige punten reeds ondernomen of voorgenomen zijn.

Bij art. 77 is de aandacht gevestigd op de noodzakelijkheid van de regeling van het Buiksloter-veer; waarbij ook ter sprake kwamen de plannen van het bouwen eener brug over het IJ, en de noodzakelijkheid van een geschikt communicatie-middel bij het Katerveer.

Art. 80 (behelzende subsidien aan besturen, maatschappijen enz., als bijdragen tot bekostiging van werken) heeft mede aanleiding gegeven van het doen van vragen en het mededeelen van inlichtingen. — De heer *v. Bosse* heeft voorgesteld, dit art., bedragende *f* 283,935. te splitsen in zoo vele onder-artikelen (41) als er onderscheidene subsidien in den toelichtenden staat zijn opgenomen. De minister heeft verklaard. zich daarmede te kunnen vereenigen, indien de Kamer het noodig acht. Na eene langdurige woordenwisseling is dit amendement verworpen met 45 tegen 18 st., en is art. 80 in zijn geheel aangenomen.

Morgen zal de beraadslaging voortgezet worden.

— De met de engelsche mail heden bij het depart. van Kolonien ontvangen berigten uit Suriname doen, met betrekking tot den gezondheidstoestand in die kolonie, het volgende kennen:

In het district Nickerie, van waar de tijdingen tot den 27sten October jl. liepen, was die toestand gunstig. Te Paramaribo waren onder de vreemdelingen en vooral onder de schepelingen der koopvaardijbodems nog altijd koortsen heerschende, en hadden deze zich ook voorgedaan onder het garnizoen, waarvan sedert 20 October tot en met 3 November een zestal militairen daaraan bezweken waren.

Overigens was de gezondheidstoestand der bevolking voldoende. (*St. Cour.*)

HAARLEM, 4 December.

Een berigt uit Konstantinopel van 23 Nov., over Semlin met den telegraaf overgebragt, meldt, dat *Reschid-bassa* tot grootvizier, en *Ali-bassa* tot minister van Buitenl. Zaken benoemd zijn. — Volgens uit de Krim ontvangen tijding, duurde het bombardement voort. De cholera en typhus rigtten in de wederzijdsche legers verwoestingen aan. Te Varna duurde het inschepen van troepen voort.

Het *Kerkelijk Weekblad* deelt mede, dat de Algemeene Synodale Commissie der Ned. Herv. Kerk zich den 25sten Nov. naar een der vertrekken van de Kloosterkerk te 's Hage begeven heeft, om in bezigtiging te nemen de *autographa* der Staten-vertaling des Bijbels en de handelingen der Synode, te Dordrecht gehouden in de jaren 1618 en 1619. Zij mogt ontdekken, dat aldaar in eene kist de eerste drukproeven der Staten-overzetting met de geschrevene corrigenda, in folio, met hoornen banden, *volledig* voorhanden waren, en in eene andere de afschriften der handeling van de genoemde Synode, insgelijks in folio en met gelijke banden. Bij onderzoek bleek alles goed geconserveerd en deugdelijk beveiligd voor schade, en daarenboven goed leesbaar te zijn.

— Dezer dagen is door twee-en-twintig predikanten van het Hervormde Kerkgenootschap een adres ingediend aan de Algemeene Synodale Commissie, betreffende de uitspraken in de zaken van de predikanten *Meyboom* en *Zaalberg*. Later is nog een gelijkluidend adres door zeven andere predikanten en, naar men meldt, door nog andere leeraars onderteekend.

— In de woning van den ijzerkooper *Regouw*, in de Schoolstraat te 's Gravenhage. heeft verl. vrijdag op den middag eene ontvlamming van buskruid plaats gehad, waardoor binnenshuis eene niet geringe verwoesting is aangerigt. Men had eene zekere hoeveelheid buskruid, 't welk vochtig was geworden, uit de bewaarplaats naar beneden gebragt, om te worden gedroogd, en het schijnt. dat een der kinderen, door middel van een brandenden lucifer, den brand in het kruid heeft gestoken. Verscheidene personen zijn daarbij gewond. en de vader en een der kinderen zijn reeds aan de bekomene wonden overleden.

— De achtste verkooping van de gronden in den Haarlemmermeer-polder heeft op den 29sten November jl. te Amsterdam plaats gehad. De 1269.35 in veiling gedragte bunders zijn verkocht, gezamenlijk voor *f* 582,600, en alzoo gemiddeld voor *f* 459 per bunder. In het geheel hebben de tot dusverre verkochte 12,634.77 bunders opgebragt *f* 5,973,950, of gemiddeld *f* 473 per bunder.

— In de maand November zijn over den Rijn-spoorweg vervoerd 28071 reizigers. De opbrengst is geweest: van reizigers *f* 35,802.37⁵, van goederen *f* 15,057.76, te zamen *f* 50,860.13⁵.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 3 December. Den 2den dezer in Texel binnengekomen: *Koophandel en Zeevaart*, Timmer, *Herstelling*, Moesker en de stoomb. *Lord John Russell*, alle 3 van Londen. Gisteren nog: *Eendragt*, Bos en *Sophia Klasina*, Wolthekker, beide van Londen; en uitgezeild: de stoomb. *Leeuwarden*, *Lion*, *Magnet* en *Diana*, alle 4 naar Londen. Wind n. w.

Den 2den dezer in Helvoet binnengekomen: *Visscherij en Handel*, van der Borden, Malaga, na bij het Goereesche strand aan den grond gezeten te hebben; *Blessing*, Marshall, Londen; *Echo*, Murdy, Sunderland, l. v. Brouwershaven. Gisteren nog: *Highlander*, Bristow, Jarmouth; en uitgezeild: de stoomb. *Havover* en *Giraffe*, beide naar Londen. Wind n. w.

AMSTERDAM, 4 December. Den 3den dezer in Texel binnengekomen: *Raphael*, Buikes, Curaçao; *Cornelia*, Gunter, Londen; *Jantina Hendrika*, Boer, Hull. Niets uitgezeild. Wind w. n. w.

Den 1sten dezer in Brouwershaven binnengekomen: *Cornelia*, van Keulen, Villanova; 2 dito *Doctor Kniep*, Lorentz, Newjork, beide naar Rotterdam.

Den 6den Sept. van Geelong uitgezeild: *Eva Johanna*, de Boer, Batavia.

Den 30sten Oct. te Suriname binnengekomen: *Juno*, de Lang, Amsterdam; en uitgezeild: 25 dito *Elisabeth*, Haverbult; 4 Nov. *Anna*, Hilbrands, beide naar Amsterdam.

Den 18den Nov. te Syra binnengekomen: *Hollandia*, Smit, Petersen, Amsterdam, zou 25 dito naar Smirna vertrekken.

Den 25sten Nov. te Triest binnengekomen: *Thetis*, Bakker, Austr.

Den 14den Nov. te Smirna binnengekomen: *Boreas*, van Gelderen, Vlaardingen, l. v. Malta.

Den 29sten Nov. te Ramsgate binnengekomen: *Maria Margaretha*, Huisman, Amsterdam naar Charleston, met verlies van groote raa en met schade aan zeilen en verschansingen; *Juffer Elleyonda*, Brons, Dantzig naar Seville.

CAROLINERZIJL, 27 Nov. Het schip *Maria Margaretha*, kapt. Deters, van Amsterdam naar Hamburg, is eergisteren op Wangeroog gestrand, doch zal met de lading geborgen kunnen worden.

Den 2den dezer is onder het ressort Callantsoog gestrand het Nederl. kofschip *Sara Anna Cornelia*, kapt. H. J. van Wijk, komende van Malaga en bestemd naar Hamburg. De bemanning is behouden aan wal gekomen.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 4 December. *Rogge* en *Garst* merkelijk lager. Van *Rogge* verk.: 117 ℔ n. Inl. *f* 305. — Van *Garst* verk.: 113 ℔ Deens. *f* 245. — Overige artikelen zonder handel. — *Boekweit* flaauw en zonder omgang. — *Koolzaad*: op 9 vat, Oct. *f* 435; April *f* 513; Sept. *f* 435. — *Lijnzaad* traag; 113 ℔ Koningsberger *f* 435.

AMSTERDAM, 4 December. *Raapolie* prijshoudend; ord. cond. *f* 54¾; vliegend *f* 53¼ à *f* 53; op levering in een doen; p° Mei 1855 *f* 50¼ à *f* 50. *Lijnolie* ord. cond. *f* 45¼; vliegend *f* 44; voorjaar *f* 43½. *Hennepolie* ord. cond. *f* 48½.

HAARLEM, 4 December. *Tarwe* *f* 14,30 à *f* 14,50. *Rogge* *f* 10,25 à *f* 11,35. *Garst* *f* 6,25 à *f* 6,75. *Haver* *f* 4,05 à *f* 5,10. *Groene erwten* *f* 10,25 à *f* 13,25. *Gr. dito* *f* 13. *Paardenb.* *f* 8,50.

GRONINGEN, 1 December. *Tarwe* in een doen, met weinig handel; 70 p. o. *f* 13,60; 70 à 74 p. n. Ommel. *f* 12,40 à *f* 13,60; 70 à 74 p. n. Old. *f* 12,10 à *f* 13,30. *Rogge* 30 c. lager; 64 à 68 p. n. kol. *f* 9,30 à *f* 10,10. *Boekweit* als voren; 64 à 60 p. n. gr. zand *f* 7,20 à *f* 7,60; 64 à 66 p. n. zw. veen *f* 6,90 à *f* 7,30. *Garst* winter, tegen lager prijs flaauw afgaande; 54 à 58 p. n. winter *f* 6 à *f* 6,65; 56 p. n. zomer *f* 5,85. *Haver* willig; 30 à 50 p. n. dikke *f* 3,50 à *f* 4,90; 36 à 40 p. n. w. voer *f* 3,55 à *f* 3,95. *Paardenboonen* *f* 7,50 à *f* 8,40. *Erwten* groene *f* 8,50 à *f* 10; graauwe *f* 9,25 à *f* 10,50. *Gort* grove *f* 10,50 à *f* 12; parel *f* 14,25 à *f* 16,50. *Koolzaad* *f* 14,75 à *f* 16.

LEIJDEN, 2 December. *Tarwe* *f* 14 à *f* 14,50. *Rogge* *f* 10,80 à *f* 11,30. *Garst* *f* 6,80 à *f* 7. *Haver* *f* 4,80 à *f* 5,30. *Paardenboonen* *f* 8 à *f* 8,20. *Duivenboonen* *f* 9 à *f* 9,30.

Boter aan de Waag te Leijden, 2 Dec.: van *f* 39 tot *f* 44.

LEEUWARDEN, 1 December. *Boter* *f* 46.

ALKMAAR, 1 December. De hoogste prijzen der *kaas* waren; kleine *f* 28; commissie *f* 27,50; middelbare *f* 28.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

4 *December* 1854. 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld	2½	pct.	59	¼	59⅛
" "	3	"	70¼	5/16	70¼
" "	4	"	88¾	89	88⅞
Amortisatie-Syndicaat	3½	"	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	"	—	—	—
Oost-Indische Leening	4	"	88¾	—	—
Aand. Holl. Spoorweg			—	—	—
Leen. " "	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	"	99⅞	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3	"	—	—	
"	4½	"	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°.	5	"	99⅞	100⅛	100
" " 1828/1829	5	"	99⅞	—	—
Certificat. " 1831/1833	5	"	83	½	—
" " 1840	4	"	74⅞	75	74⅞
" bij Stieglitz	4	"	73⅞	—	—
" " " N.	4	"	—	—	—
Inschr. in Assignatiën	6	"	—	—	—
Certific. van "	6	"	56½	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		*f*	—	—	—
Obligatiën	4	pct.	65¼	½	—
SPANJE, Obligatiën	1	"	18⅛	¼	18 3/16
"	3	"	37⅝	—	—
" Binnenl.	3	"	33⅛	¼	33⅛
Amortisable			—	—	—
Bew. Coupon			5 9/16	11/16	5⅝
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5	pct.	—	—	—
" " "	4	"	—	—	—
" Metaliek	5	"	63½	64¼	63⅞
" " N. 1849 à 1854	5	"	74 9/16	⅞	74⅝
" "	2½	"	32 7/16	¾	32½
BELGIE,	2½	"	47¾	—	—
Rothschild,	2½	"	48	1/16	—
"	4½	"	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	"	95¼	—	—
" " £ 200	5	"	—	—	—
PORTUGAL, Obl.	3	"	36⅝	⅞	36⅝
" difired	3	"	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	"	—	—	
PERU, Geldl. 1849, thans	4½	"	64¾	—	—
VENEZ., Obl. 6 pct. thans	4	"	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	"	15½	¾	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	"	19¾	15/16	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—	—	—

Rusland cert. adm. te Londen 4½ pc. 84½ à ¾. Oostenrijk Metall. Lᵃ B. 1849 à 1854 5 pc. 74⅝. Columbia Equador 2 11/16 à ¾. Grenada obl. 5¼ à 7/16. Nat. Oostenr. Metall. 5 pc. 67⅛ à ½. Nieuwe 4 pc. Weener Loten *f* 229 à *f* 229. De 3½ pc. Pruis. Loten *f* 178¼ à ¾. De 4½ pc. Brazilie 90½ à 91. — Beleening 3. Prolongatie 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

Ten gevolge van het hooger afkomen der buitenlandsche merken, was de beurs heden willig; al de fondsen waren meer of min hooger gevraagd.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 23,75; Div. in £ *f* 11,65; Eng. Russen *f* 11,65; Frans. *f* 55¾; Belg. *f* 55¾; Pruiss. *f* 35¼; Hamb. Russen *f* 35¾; Russen in Z. R. *f* 34½ Pools. in Fl. *f* 26⅞; Spaans. *f* 2,34.

LONDEN, 4 December. De 3 pc. gecons. resc. 92½ à ⅝. Mexico 21¼ à ⅜. Peru 67½. Spanje 3 pc. 38; 1 pc. 18⅝ à ⅞. Rusland 4½ pc. 86. Nederl. 61 en 91. Turksche leening 6¾ disc.

PARIJS, 4 December. De 3 pc. renten 72 fr. 95; 4½ pc. 96 fr. Spanje 3 pc. 34½; 1 pc. 18⅞.

PRIJZEN VAN SPECIEN.

AMSTERDAM, 4 Dec. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à *f* 0,00. Oeerande dito *f* 5,55 à *f* 5,65. Wigtige Engelsche Souvereinen *f* 11,65 à *f* 11,75. Dito Pistolen *f* 9,55 à *f* 9,65. Nieuwe Louis d'Or *f* 00,00 à *f* 00,00. Stukken van 20 fr. *f* 9,35 à *f* 9,45 het stuk. Baren Goud en Gouden Specien van *f* 1442,60 per N. P. fijn 93¼ à 10¼ pc. Zilver van 900 tot 300/d. *f* 104,20 à *f* 104,70 per N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à *f* 2,60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à *f* 2,75. Stukken van 5 fr. *f* 2,33 à *f* 2,36 Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à *f* 2,70. Pruissische daalders *f* 1,75 à *f* 1,78. Tiengulden-stukken *f* 9,65 à *f* 9,75.

*** De leden van *Teylers Godgeleerd Genootschap* hebben besloten, de volgende nieuwe prijsvraag uit te schrijven:

De opdelvingen en nasporingen, in de laatst verloopen jaren in 't werk gesteld op het terrein der vroegere rijken van Assyrië en Babylon, en bepaald in de ruïnen van de hoofdsteden Niniveh, Babel, Persepolis enz., hebben niet alleen in velerlei opzigten een nieuw licht doen opgaan over den staat en de geschiedenis dier aloude Monarchien, maar ook voor de bevestiging van de waarheid der geschiedenis van het Oude Verbond en ter verklaring der bijbelsche oudheid belangrijke bijdragen opgeleverd. Die bijdragen zijn in afzonderlijke werken van enkele geleerden en in de gedenkschriften van onderscheidene genootschappen nedergelegd, maar er ontbreekt tot nu toe een werk, dat eene volledige zamenstelling bevat van al wat de genoemde ontdekkingen hebben opgeleverd der verklaring van de oorkonden der Heilige Schrift. Het is daarom, dat Teylers Godgeleerd Genootschap, in 't belang der wetenschap in 't algemeen, en meer bepaald ter bevordering der Bijbelsche Geschiedkennis en uitlegkunde, vraagt:

„ Eene volledige, kritisch bewerkte zamenstelling van al datgene, wat door de ontdekkingen van FLANDIN, BOTTA, LAYARD, RAWLINSON enz. en de onderzoekingen van GROTEFEND, LASSEN en anderen, uit de overblijfselen der oude Assyrische, Babylonische en Perzische steden tot hiertoe is aan 't licht gebragt (zoo noodig, door enkele afbeeldingen opgehelderd) voor zoo ver het kan strekken ter verklaring der oorkonden, en ter bevestiging der geschiedenis van de Schriften des Ouden Verbonds."

De prijs voor het best en voldoend gekeurd antwoord op deze vraag is een gouden Eerepenning, op den stempel des Genootschaps geslagen, ter innerlijke waarde van vier honderd gulden.

De Verhandelingen moeten in het Nederduitsch, Latijn, Fransch, Engelsch of Hoogduitsch, met eene *Nederduitsche Letter*, vooral goed en leesbaar geschreven zijn *door eene andere hand dan die van den opsteller*. Ook moeten zij vóór den bepaalden tijd *in haar geheel* worden ingezonden, zullende geene antwoorden, waarvan eenig gedeelte ontbreekt bij de inlevering, tot het dingen naar den gemelden eereprijs worden toegelaten. De tijd der inzending van de antwoorden wordt vóór of op den eersten Januarij 1856 bepaald, opdat zij vóór den eersten December van genoemd jaar kunnen beoordeeld worden. Alle ingezonden stukken blijven het eigendom des Genootschaps, dat de bekroonde met of zonder vertaling in zijne werken opneemt, zonder dat de schrijvers anders, dan met toestemming der Stichting, die mogen uitgeven. Ook behoudt het Genootschap aan zich het regt, om van de niet bekroonde stukken zoodanig gebruik te maken, als het raadzaam zal oordeelen, hetzij zonder of met vermelding van den naam des Schrijvers, in het laatste geval echter niet zonder zijne toestemming. Ook worden geene afschriften der niet bekroonde stukken aan de inzenders verleend, dan ten hunnen koste. De in te zenden antwoorden moeten, zonder naam en alleen met eene spreuk onderteekend, vergezeld van een verzegeld briefje, dezelfde spreuk ten opschrift voerende, en van binnen des Schrijvers naam en woonplaats behelzende, gezonden worden aan het Fundatiehuis van wijlen den Heer TEYLER VAN DER HULST, te Haarlem.

*** Ondertrouwd:
KAMPEN, Dr. J. HUBER,
1 December 1854. Weduwr. van *E. Metzlar*, en
M. E. VAN DER VEEN.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
DRAGTEN, A. FABIUS
30 November 1854. en
S. PORTHUMA.

*** Getrouwd:
C. H. Baron VAN TUYLL VAN SEROOSKERKEN,
Ritmeester bij het Regiment Dragonders N° 3, en
M. S. Baronnesse TAETS VAN AMERONGEN.
UTRECHT, 30 November 1854.

*** Getrouwd:
J. W. ROELOFFS VALK,
LOCHEM, Notaris te *Nieuwer Amstel*,
1 December 1854. Weduwnaar van *E. H. Tenckinck*, en
A. C. HERMANNI.

*** Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *J. E. L. VAN DER FELTZ — BISCHOFF.*
LOCHEM, 30 November 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON *DIEDERIKA SWAVING*, geliefde Echtgenoote van H. SCHIPPERS,
SLIEDRECHT, Genees-, Heel- en Verloskundige.
30 November 1854.

*** Bevallen van eene DOCHTER *E. H. J. STEINBUCH*, Echtgenoote van J. ENGELENBURG.
AMSTERDAM, 30 November 1854.

*** MARIASLUST, bij *Apeldoorn*, 1 December 1854.
Voorspoedig bevallen van eenen ZOON *M. A. G. BREWER, DE SERIÈRE.*

*** Heden beviel van eene DOCHTER, Vrouwe *C. ECK, DE KLOPPER.*
ROTTERDAM, 1 December 1854.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *HENRIETTE CAROLINE MARIE VAN KESTEREN*, geliefde Echtgenoot van
AMERSFOORT, Dr. E. J. VAN GORKOM.
2 December 1854.

*** Heden beviel vrij voorspoedig van een ZOON *E. A. SLOT*, geliefde Echtgenoot van
HAARLEM, H. J. LEUPEN.
2 December 1854.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *G. S. SIEBERT COSTER—BOLK.*
ALKMAAR, 3 Dec. 1854.

*** Op de Hofstede 'T KLOOSTER, nabij *Haarlem*, beviel heden zeer voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe *MARIA LOUISA VON BUSECK*, geb. *VAN BIJLEVELT.*
4 December 1854.

*** Heden overleed, tot groote droefheid van zijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, HERMANUS JOHANNES SCHONENBERG, in den ouderdom van 73 jaren.
UTRECHT, JACOBUS J. SCHONENBERG,
14 November 1854. *uit aller naam.*
Dienende deze tot *algemeene* kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten de Stad.

*** Den 25sten November 1854 overleed te VENLO, onze geliefde Vader, de Hoog-Edel-Gestrenge Heer L. L. BAEHR, Gepensioneerd Majoor der Artillerie
G. F. W. BAEHR,
uit aller naam.

*** Op den 25sten November 1854, is te HAARLEM, in den ouderdom van 58 jaren overleden, de Wel-Edele-Gestr. Heer WILLEM COENRAAD VAN BEEK.

*** Heden overleed, in den ouderdom van zeventig jaren, Mejufvrouw J. C. REIJERS.
ARNHEM, den 28sten November 1854.

*** Heden overleed onze geliefde Moeder, Mejufvrouw JOHANNA ALTROGGEN, Weduwe den Heer *Arend Smits*, in den ouderdom van ruim 71 jaren.
HAARLEM, W. SMITS,
28 November 1854. *uit aller naam.*

*** Den 28sten November 1854, overleed te HAARLEM, onze veel geliefde Zuster HELENA GEERTRUIDA ROOS JUTTING, in den ouderdom van bijkans 30 jaren. TH. JUTTING,
Eenige kennisgeving. *uit aller naam.*

*** Heden overleed te *Middelie*, onze Vader en Behuwd-Vader, de Heer JOHAN GODFRIED POTGIESER, in den ouderdom van 66 jaren. Een treurig ongeluk maakte een einde aan zijn voor ons nog zoo dierbaar leven. J. POTGIESER.
HOORN, 29 November 1854.
Strekkende deze tot bijzondere en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, ons dierbaar jongste Kind FENNA GESINA, in den ouderdom van vijftien maanden. J. J. GOBIUS DU SART.
NICHTEVECHT, G. GOBIUS DU SART,
30 November 1854. TER BORG.

*** Heden nam God onzen oudsten Lieveling FREDERIK CHRISTIAAN THEODOOR, in den jeugdigen leeftijd van 3½ jaar, weder tot zich.
ZUTPHEN, C. OTTO.
den 30sten Nov. 1854. J. T. OTTO, geb. DIESSEL.
Strekkende deze ter algemeene kennisgeving aan Familie en Bekenden.

*** Heden ontsliep, zacht en kalm, juist één dag na hare 65ste verjaring, mijne veelgeliefde Echtgenoote WILHELMINA CHRISTINA LÖFFLER, met wie ik 36½ jaar in den Echt mogt verbonden zijn. Met een weemoedig gevoel staar ik haar na, in 't vaste vertrouwen evenwel, dat haar sterfdag ook haar geboortedag is voor hooger leven. G. ENGELBERTS GERRITS.
NAARDEN, 30 November 1854.

*** Heden overleed, in den ouderdom van circa 42 jaren, mijn geliefde Echtgenoot NICOLAAS VINK, School-Onderwijzer in deze Gemeente, mij nalatende vier nog jeugdige Kinderen. Wed. N. VINK,
WIJK AAN ZEE EN DUIN, geb. DE VOS.
30 November 1854. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot CORNELIS PIETER THIERENS, in leven Apotheker, in den ouderdom van 67 jaren, na een smartelijk doch hoogst geduldig lijden van ruim drie jaren, mij nalatende 8 Kinderen, waarvan drie uit een vorig Huwelijk.
AMSTERDAM, Wed. C. P. THIERENS,
30 November 1854. CHEVALIER.
Op uitdrukkelijke begeerten van den Overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den ouderdom van ruim 73 jaren, de Wel-Ed.-Gestrenge Heer J. A. RICKMANN.
HAARLEM, 30 November 1854.

*** Heden overleed mijn Echtgenoot HERKE OIJEVAAR, in den ouderdom van ruim 41 jaren.
BERKHOUT, M. GROEN,
1 December 1854. Wed. *H. Oijevaar.*

*** Onze teeder geliefde Vader en Behuwd-Vader, de Wel-Ed. Heer JAN EGENS VAN ITERSON, is op den 2den dezer te *Aarlanderveen* over *Alphen*, in den ouderdom van ruim zeven en tachtig jaren, na een kortstondig borstlijden, zacht en kalm ontslapen.
J. A. VAN ITERSON.
N. J. G. VAN ITERSON, VERMEULEN.
F. H. G. VAN ITERSON.
A. VAN ITERSON, BOSCH.
AARLANDERVEEN, over *Alphen*, 5 December 1854.

*** De Familie van wijlen Mevrouw de Weduwe *G. Rijsdijk van den Heuvell*, geboren *J. P. Medenbach*, benevens hare Zusterlijke Vriendin, betuigen langs dezen weg haren innigen dank, voor de bijzondere deelneming welke zij zoo ondubbelzinnig, bij haar treffend verlies, hebben mogen ondervinden.
'sGRAVENHAGE, den 4den December 1854.

*** Ten gevolge van een Bevelschrift van Z. E. den Minister van Justitie, in dato 29 November 1854 N°. 73/30, wordt aangekondigd:
Dat de Heer JOHANNES SCHOUTEN, Aannemer, wonende te Haarlem, zich bij verzoekschrift heeft gewend tot Z. M. den Koning, om de bij de Wet gevorderde toestemming te erlangen, ten einde aan MARGARETHA CORNELIA JOHANNA VERBOON, minderjarige Dochter van nu wijlen JAKOB VERBOON en zijne Echtgenoote HERMINA PETRONELLA INGINA GOUDSWAARD, wonende deze laatste te Rotterdam, moge worden vergund den Geslachtnaam van SCHOUTEN bij den haren aantenemen en zich alzoo in het vervolg te noemen en te teekenen VERBOON SCHOUTEN.
WILLEKES MACDONALD,
Procureur.

*** Die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den Heer A. GAAFF, in leven Burgemeester te Nieuwendam, en aldaar op den 1sten November 1854 overleden, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris P. SCHELLINGER, Standplaats hebbende te Nieuwendam, voor het einde van het jaar 1854.

*** *De Burgemeester der Gemeente* GOOR, Provincie Overijssel, roept bij deze op, al degenen die genegen en geschikt zijn, de Betrekking van VELDWACHTER en POLICIE-BEDIENDE aldaar waartenemen, op genot eener jaarwedde van *f* 208, benevens Bovenkleeding; om zich tot dat einde bij hem aantemelden, ten Raadhuize te Goor, op Woensdag den 13den December 1854, voormiddags elf uur, voorzien van de noodige bewijzen.
De vereischten zijn: ouderdom beneden de 36 jaren, goed Lezen en Schrijven, onberispelijk gedrag.

*** Eene fatsoenlijke JUFVROUW, 23 jaren oud, P. G., zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk in een *Garen en Band-, Borduur- of Manufactuurwinkel* geplaatst. Ook zou zij niet ongenegen zijn de betrekking als Gezelschap of Oppassing eener *ziekelijke Dame* waartenemen. Zij kan van beide deze betrekkingen de beste getuigenissen produceren.
Reflecteerenden gelieven zich te adresseren met *franco* Brieven, onder Letters J. M. A., bij den Boekhandelaar C. L. BRINKMAN, te Amsterdam.

*** *Burgemeester en Wethouders van* 's GRAVENHAGE zijn voornemens, op Vrijdag den 8sten December 1854, des namiddags ten een uur, in het openbaar, op het Raadhuis **Aantebesteden:**
1°. De levering van **Timmerhout;**
2°. „ „ „ **Metsel- en Straatsteenen;**
3°. „ „ „ **IJzerwaren;**
4°. Het maken van **Schoeijingen**, en
5°. Het metselen van **Kaden**, ten behoeve der Gemeente, in 1855. De voorwaarden dezer Aanbestedingen liggen ter lezing op de plaatselijke Secretarie.

AANBESTEDING.

Op Donderdag den 14den December 1854, des voormiddags ten 12 ure, zal onder nadere goedkeuring, door de Commissie tot stichting der Protestantsche Gemeente Wichmond, in de Herberg *de Nieuwe Vos* aldaar, onder Warnsveld, worden aanbesteed:
Het Bouwen van eene geheele nieuwe KERK en PREDIKANTSWONING.
De Bestekken dezer Besteding liggen ter lezing te Doesborgh bij *Heideman*, in het Wapen van *Gelria*, te Groenlo bij *Wiegerink*, in *de Zwaan*, te Zutphen bij *Lijzen*, in het *Koffijhuis* en bij *Brink* aan *de Nieuwe Vos.*
Drie dagen voor de Besteding zal de noodige aanwijzing worden gedaan in loco, en voorts nadere informatien te bekomen bij den Heer H. BAUER, te Apeldoorn en den Heer *Brink* voornoemd, alwaar de teekeningen ter inzage zullen liggen.

*** **AANBESTEDING.**
Het Gemeente-Bestuur van SPANBROEK, is voornemens op Donderdag den 21sten December 1854, des middags ten 12 ure, ten huize van *C. Waal*, Kastelein in *de Vergulden Valk*, te Spanbroek, te Besteden:
Het verder amoveren van den DORPS-TOREN, benevens het bouwen van eenen NIEUWEN TOREN voor genoemde Gemeente.
Waarvan het Bestek ter lezing ligt te Amsterdam, in het Logement *het Wapen van Medemblik*, op den Dam; te Haarlem, in *de Kroon*, op de Groote Markt; te Alkmaar, in *den Gouden Leeuw*; te Hoorn, in *den Doelen* en in *de Witte Engel*; te Medemblik, in *de Valk*; te Purmerend, in *de Vergulden Roskam*; te Opmeer, in de Herberg *het Kromhout*, en te Spanbroek, bij *C. Waal*, in *de Vergulden Valk*, zullende daags voor de Besteding van des voormiddags 10 tot 12 ure, aanwijzing in *loco* worden gedaan. Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Heer Burgemeester te Spanbroek, alwaar de Teekening ter visie ligt, en bij den Architect W. VAN DER HORST, op het Groote Oost te Hoorn.

*** Bij KAAS en VAN OMMEREN, Boompjes A. 42 te Rotterdam, zijn te bekomen: Uitmuntende **PORT, SHERRY, MADEIRA, RUM** en **COGNAC, SCOTCH ALE, LONDON** en **BROWNSTOUT PORTER**, op Fust en Bottels, tot billijke prijzen.

*** **WEESKAMERS.**
Bij den Ondergeteekende kunnen belanghebbenden Informatiën bekomen der NALATENSCHAPPEN VAN ALLE WEESKAMERS, zoo hier te Lande als in de Oostindien, welke Kapitalen aldaar berustende zijn. — Ook kunnen informatien bij hem bekomen worden van Overledenen in de O. Indiën, zoo van Particulieren als van die in de Lands- of Zeedienst overleden zijn, en van hunne nagelaten Gelden. Brieven *franco.* C. NIEROP.
Adres bij 't Westerdok, T. T., 56, te Amsterdam

*** R. C. BROEKMEIJER, in de Kruisstraat te Haarlem, heeft heden morgen aangekregen: Een extra mooije partij Texelsche OESTERS, à *f* 1,20 en 1,50 per 100; en KOR-OESTERS, Bergsche ANSJOVIS, 80 Ct. per 100; HARING-SALADE, groote Spaansche KASTANJES, à 10 en 15 Ct. de 5 Ons enz. Brieven *franco.*

*** VOOR DEN LANDBOUW.

UIT DE HAND TE KOOP: De OPSTAL van een' kapitalen, goed onderhouden **KAPBERG**, waarin Dorsch, Koe- en Paardenstalling en Vierkant tot berging van 12 Koe-Hooi, staande te Avenhorn, en zeer geschikt om te kunnen worden verplaatst. Te bevragen bij den Notaris J. C. PAN, te Avenhorn. Brieven *franco.*

*** G. W. WESSELING, zal op Vrijdag den 8sten December 1854, des namiddags ten 3 ure te Amsterdam in *de Witte Zwaan* op den Nieuwendijk presenteren te Verkoopen: Eene partij RHIJNSCHE HOUTWAREN, bestaande in eene mooije nieuwe partij Dennen, Greenen en Rondhouten. Eene mooije partij Eiken Balken, Roeden, Klossen, Krommers en andere **HOUTWAREN.** Liggende als bij Notitiën wordt aangewezen, die aan het Kantoor van BONTEKONING en AUKES te verkrijgen zijn.

*** **VERKOOPING VAN PUIN.**
Men zal op Zaturdag 9 December 1854, des middags ten 12 ure, aan het Bolwerk *Zonnenbrug*, te Utrecht, publiek verkoopen: Eenige honderde Lasten GROVE en FIJNE PUIN, liggende aldaar aan het Vaarwater.

*** HOUTVEILING op de Hofstede *Roozenstein*, op *Westerbroek* en de Bosschen van *Auspiciis* en *Telis*, op Zaturdag 9 December 1854, van zwaar HAKHOUT, IEPEN BOOMEN, TAKKEBOSSEN en BRANDHOUT.

*** **HOUTVERKOOPING.**
Op Dingsdag den 12den December 1854, des voormiddags ten 10 ure, zullen door den Notaris VAN STEYN, op den Huize *Bleijendaal* te Soest, publiek geveild en verkocht worden: Onderscheidene Perceelen buitengewoon zware en gave Beuken en Eiken BOOMEN en andere HOUTSOORTEN, zeer geschikt voor Molen-Assen, Roeden, Balken en allerlei Werkhout. Alles vier dagen vóór de verkooping uitgenummerd en voor een ieder te zien. Ook bestaat er eene gunstige gelegenheid voor het vervoer te Water. *ZEGT HET VOORT.*

*** **HOUTVERKOOPING.**
De Notaris H. P. TJEENK WILLINK te Borculo, zal op Vrijdag den 15den December 1854, des voormiddags om 10 uur, ten Huize van Mej. Wed. *A. Martens* aldaar in het openbaar Verkoopen:
Eene aanzienlijke partij EIKEN-BOOMEN van ver-

schillende grootte en zwaarte, staande te Borculo aan de rivier de Berkel, op gronden vroeger tot *'s Rijks Stoeterij* behoord hebbende.

*** **HOUTVERKOOPING, OP DE RIDDERHOFSTAD NIJENRODE te Breukelen.**

Op Woensdag den 13den December 1854, des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den Notaris N. FRANÇOIS SNEL, van:

7	zware BEUKEN	BOOMEN.
32	„ EIKEN	D°.
8	„ ESSCHEN	D°.
3	„ IEPEN	D°.
4	KASTANJE	D°.
30	POPULIEREN	D°.
ruim 300	zware en ligte WILGEN	D°.

Eenige APPELEN BOOMEN en het zwaar ELZEN, ESSCHEN en waarden HAKHOUT van 4 B., 25 R., 10 E. Boschland. Aanwijzing te bekomen bij den Boschbaas E. SMORENBURG.

*** HOUTVERKOOPING te Zuid-Schalkwijk, in het Groote Bosch, op Vrijdag den 15den December 1854, ten 11 ure, van eene groote Partij zwaar ESSCHEN, ELZEN en WILLIGEN HAKHOUT, hetwelk gemakkelijk te water en te land kan worden vervoerd.

NADERE AANKONDIGING.

OPENBARE VERKOOPING.

Op Woensdag den 13den December 1854, 's morgens 10 ure, in het Logement te **Oosthuizen**, van:

1°. Een wel ter nering staand WINKEL-HUIS, waarin een Winkel van *Kruideniers-Waren* enz. wordt uitgeoefend, met een Timmerloods, Grond en Erf, zijnde eene *Schuitenmakerij*, staande en gelegen bij de Kerk, te Oosthuizen.

2°. Een kapitaal BOEREN-HUIS, waarin Stalling voor 27 Koeijen en berging voor 26 Koe-Hooi, met Schuur en Erf en diverse Percelen WEILAND, staande en gelegen te Oosthuizen en in den Polder de Zeevang, Gemeente Oosthuizen, te zamen groot ruim 21 Bunders.

Inlichtingen zijn te verkrijgen ten Kantore van den Notaris J. KORVER, te Oosthuizen. Brieven *franco*.

NB. De Advertentie in deze Courant van Zaturdag 2 December ll., houdende: *Dat de bovenstaande Verkooping geen voortgang zal hebben*, **is vervallen. De Verkooping gaat wel door.**

*** De GOEDEREN, onder Heerde, Provincie Gelderland, in vorige Couranten breeder omschreven, zijn op den 29sten November 1854, ingezet en met de verhoogingen gebragt als volgt:

De Heeren-Hofstede, bestaande in logeabele Huizinge, met annex Bouwhuis, Stallingen enz., Bakhuis, Schaapschot, Hooi- en Wagenschuren, Zaadberg, Tuin, Weien Bouwland, en Heidegrond, alles aan elkander gelegen en Tiendvrij, groot ruim 26 Bunders, op *f* 7143; ruim 4½ Bunders best Groenland, bij de Heeren-Hofstede behoorende, op *f* 2430; en het Boeren-Erve, met bijbehoorende Gebouwen en Landerijen, gedeeltelijk Tiendvrij, groot ongeveer 25 Bunders, op *f* 17,561. Alle de Landerijen gaan in vollen gunst aan den Kooper over.

De toeslag blijft bepaald op Woensdag den 13den December e. k., des voormiddags ten 11 ure, ten Huize van *J. Docter* te Heerde; terwijl inmiddels verhooging aangenomen en nadere informatiën kunnen verkregen worden ten Kantore van den Notaris VAN MEURS aldaar.

*** De Notaris COLENBRANDER, te Nijkerk, zal in het Logement, *de Roskam* aldaar, op Vrijdagen den 15den en 22sten December 1854, des middags om 12 ure, in het openbaar ter inzate veilen, en aan de eerstmijnenden of meestbiedenden finaal verkoopen:

N°. 1. Een HEERENHUIS, met Erf en Bleekveld, te Nijkerk aan het Oostereind; thans bewoond door de Erven van wijlen den Heer *J. N. Bongart Lutteken*, en te aanvaarden den eersten Mei eerstkomende.

N°. 2. Een HUIS met Erf en Tuin, te Nijkerk, ten einde Vetkamp aan den Straatweg; thans bewoond door *W. van Kirlaar Jr.*, en de Wed. *Demmer*, en te aanvaarden beloken Paschen eerstkomende.

N°. 3. Den aanzienlijken BOUWHOF, *GROOT SCHIPHORST*, gelegen in Wullenhoven onder Nijkerk, en bestaande in: Eene Boerenwoning, een Bak- of Zomerhuis, eene Bouwschuur, twee Hooi- of Koornbergen, eene Tabaksschuur en eene Tabakskist, benevens Erf, Tuin en daaraan grenzende Tabaks-, Bouw- en Weilanden, opgaand Geboomte en Hakhout, te zamen groot 21 Bunders, 77 Roeden, 56 Ellen, en buiten het Houtgewas in pacht voor *f* 330 's jaars, bij *H. van Duinen*, tot Petri en Paschen 1857.

Nadere inlichtingen zijn verkrijgbaar ten Kantore van gezegden Notaris.

*** **OPENBARE VERKOOPING, op Regterlijke Authorisatie.**

Men zal door den te Krommenie standplaats hebbenden Notaris D. VAN DER WART, op Donderdag den 7den December 1854, 's morgens 11 ure, in de Herberg *de Onderneming*, aan het Sluisje te Assendelft, presenteren te Verkoopen:

Een BOEREN WOONHUIS, met annexe Stalling voor 27 Koeijen en Berging voor 18 Koehooi, benevens ERVE, en 16 Bunders, 28 Roeden, 73 Ellen allerbest WEI- en HOOILAND (met Polderwater), alles staande en gelegen in den Zuiderpolder, in de Gemeente Assendelft, benoorden de Kerkbuurt. Te aanvaarden de Landerijen met Kerstijd 1854, en het Boeren Woonhuis met Stalling en Berg, den 1sten Mei 1855. Bedragende alle Belastingen dit jaar *f* 181,15.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij voormelden Notaris, alsmede bij den Notaris Cs. HONDIUS te Zaandam. Zullende bij eerstgemelde de Eigendoms-Bewijzen, en bij beiden de Verkoops-voorwaarden ter inzage en lezing liggen, acht dagen vóór den Verkoopdag.

*** PIETER SCHELLINGER, Notaris, residerende te Nieuwendam, zal op Dingsdag den 19den December 1854, des avonds zes ure, ten huize van *P. Schouten* te Zunderdorp, ter Verkoop aanbieden: Eene HUISMANSWONING, met Binnen Hooiberg, Stalling voor 20 Koeijen en WEILAND, groot 19 Bunders, 59 Roeden en 50 Ellen, te Zunderdorp gelegen. Eerst in Percelen en daarna in Massa, volgens de aangeslagene Biljetten.

*** Door den Boekhandelaar J. D. DOORMAN te *Utrecht*, is uitgegeven:

I. AGENDA VOOR 1855. (Gebonden in geheel Leêr.)

Deze 6e Jaargang van dit Zakboekje bevat behalve het gewone belangrijke Voor- en Achterwerk

EENE TELEGRAAF-KAART VAN EUROPA,

alsmede COMPLETE TARIEVEN van de *Rijkstelegraaf* en *Particuliere Telegraaf-Ondernemingen* hier te Lande en naar de overige Rijken van Europa. **PRIJS *f* 1,30.**

II. Dames-Almanak voor 1855.

Met glacé Omslag, in kleurdruk, verguld op Sneê, in étui, bevattende 12 Gedichtjes, getiteld: *I. Gij zijt het Bloeijend Roosje. II. De Taal der Liefde. III. Waarheen? IV. Liefdes Wenschen. V. Uw Spiegel. VI. Duizendmaal voor u te sterven. VII. Goeden Nacht! VIII. De Bode der Liefde. IX. Wees niet jaloersch. X. Ware Liefde dartelt niet. XI. 't Roosje der Liefde. XII. Is 't Waarheid?* **PRIJS *f* 0,50.**

III. PORTEMONNAIE-ALMANAK VOOR 1855.

Bevattende behalve het gewone Kalender-Werk diverse opgaven, betreffende Spoorwegen, Telegrafen, Briefport, Zegel, enz., alsmede PLATTE GRONDEN van de voornaamste Steden des Rijks. **PRIJS *f* 0,20.**

IV, ACHT verschillende **KANTOOR-, TOILET-, SALON- en PORTEFEUILLE-KALENDERS** van *f* 0,075 tot *f* 0,50.

V. J. E. J. VAN DEN BERG, LEERWIJZE DER PERSPECTIEF. In 4°, met 14 uitslaande Platen. **f 2,20.**

IDEM. Gebonden en op zwaar Velin Papier. - **3,—.**

FEEST GESCHENKEN.

De Boekverkooper P. H. NOORDENDORP, te 's Gravenhage heeft uitgegeven:

I. APOSTELEN EN PROFETEN.

DICHTERLIJK ALBUM MET ZESTIEN STAALGRAVUREN,

bijdragen van Dr. *N. Beets*, Dr. *R. Bennink Janssonius*, *S. J. v. d. Bergh*, *A. J. de Bull*, Mr. *Is. da Costa*, Dr. *B. ter Haar*, *J. P. Hasebroek*, *J. J. L. ten Kate*, Mr. *J. van Lennep*, *C. W. v. d. Pot*, *H. J. Schimmel*.

GEBONDEN IN LINNEN BAND. PRIJS *f* 14,00.

II. VERSPREIDE GEDICHTEN

VAN

A. J. DE BULL.

GEBONDEN IN LINNEN BAND. PRIJS *f* 1,90.

III. EEN BEELD DER TOEKOMST.

ROMANTISCH GEDICHT

DOOR

A. J. DE BULL.

Met acht Gravuren, naar Teekeningen van CH. ROCHUSSEN. Gebonden in Linnen Band. Prijs *f* 2,90.

Door den Notaris J. G. RISSEEUW, residerende te Goes, zal op Vrijdag den 22sten December 1854, des morgens ten 10 ure, te 's Gravenpolder, in de Herberg bij *P. de Broekert*, publiek ter verkoop worden gepresenteerd in drie percelen 93 stuks *buitengewone zware gave regtstammige opgaande* **OLMEN BOOMEN**, zeer geschikt voor Werkhout, staande op het Dorp van 's Heer Abtskerke, waarvan onderscheidene ruim 2 el in omtrek.

Informatien zijn te bekomen bij heeren Burgemeester, Wethouders, en Kerkvoogden van 's Heer Abtskerke en ten Kantore van gemelden Notaris.

*** A. JAGER, Water 110 te Amsterdam, geeft heden uit: GEZIGT OP KRONSTADT in de Baltischezee, met alle zijne Forten en Vestingwerken, bij Vogelvlugt gezien, en met naauwkeurige aanwijzing van de diepten der Vaarwaters, etc. . . . . à 50 c.

Vroeger verscheen bij denzelfden Uitgever:

Gezigt op Sebastopol	à 50 c.
Kaart van het tooneel des Oorlogs in de Krim	à 70 c.
Kaart van Sebastopol	à 40 c.
Kaart van Kronstadt	à 40 c.
Positiekaart van de Oorlogvoerende Legers in de Krim	à 40 c.

*** G. W. VAN DER WIEL te Arnhem, geeft uit:

GELOOFSVERSTERKING.

STICHTELIJKE OVERDENKINGEN.

van J. P. DE KEIJSER, Lid van de Nederlandsche Maatschappij van Letterkunde, Predikant te *Arnhem*. **1854.** Een Deel, gr. 8°. Prijs *f* 1,50.

Hetzelfde werk voor **1855.**

EERSTE AFLEVERING.

INHOUD. I. Bij 't Genot. — II. De Zuurdeesem. — III. Wat wij te Antiochië zien. — IV. Een les in 't Hervormen. Prijs van 6 afleveringen *f* 1,50.

REISHERINNERINGEN UIT

ZUID-DUITSCHLAND,

met een uitstapje naar het STEINTHAL, BAZEL en een gedeelte van ZWITSERLAND, van S. K. THODEN VAN VELSEN, Theol. Doct. en Pred. te *Leeuwarden*. prijs *f* 1,00

ZWITSERSCH-ITALIAANSCHE

REISHERINNERINGEN van C. H. VAN HERWERDEN CHz., Theol. Doct. en Pred. te *Groningen*. Prijs *f* 1,00.

*** Bij G. T. N. SURINGAR, te *Leeuwarden*, is verschenen en aan de Inteekenaren verzonden:

De laatst Aflevering der

Bijbelsche Landschappen,

NAAR AFBEELDINGEN,

OP DE PLAATS ZELVE VERVAARDIGD, door

Prof. ABM. DES AMORIE VAN DER HOEVEN.

NIEUWE UITGAVE.

Door het verschijnen dezer Aflevering, is dit Werk bestaande in twee roijaal octavo Boekdeelen en opgeluisterd met 96 *fraaije Staalgravures*, weder in zijn geheel verkrijgbaar voor den geringen prijs van *f* 25, in plaats van *f* 43,20, zoowls de vorige uitgave kostte.

*** **BOEKVERKOOPING TE HAARLEM,** op nader te bepalen tijd, alsmede van PRENTEN, PORTRETTEN, PENNINGEN en MUNTEN, LIEFHEBBERIJEN enz. Partijen ter bijvoeging kunnen tot 20 Dec. ingezonden worden bij J. RITSEMA, bij wien *Hollandsche*, *Fransche* en *Engelsche* **KINDERWERKJES, PRENTEBOEKEN en PRENTEN**, tot gebruik van het St. Nicolaasfeest, tot **EXTRA LAGE PRIJZEN** te bekomen zijn.

*** Bij den Boekhandelaar **K. van HULST** te Kampen, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

DE ZOON VAN DEN KLEPPERMAN,

eene Vertelling door Mevr. ELISE VAN CALCAR, Schrijfster van *Hermine* en van eene *Star in den Nacht*. 2 Deelen ongeveer 450 pagina's *f* 3,60; het tweede Deel volgt ten spoedigste.

Dit werkje is een uitmuntend **St. Nicolaas Geschenk.**

BRIEF OVER

LATIJNSCHE SCHOLEN EN GYMNASIËN,

aan Dr. A. EKKER, Rector der Latijnsche Scholen te Utrecht, door Dr. A. H. A. EKKER, Rector van het Gymnasium te Kampen, 25 Cents.

Eene belangrijke Brochure in deze dagen

THE TEMPEST,

A COMEDY BIJ

WILLIAM SHAKESPEARE.

Ten gebruike der Gymnasia.

Met ophelderingen voorzien door S. SUSAN, lector in de Nieuwe talen en Letterkunde aan het Athenaeum te Deventer. 90 Ct.

Oorspronkelijke Uitgave naar de Folio van 1623.

De Heer SUSAN is te gunstig bekend om iets tot aanprijzing te zeggen. Den beminnaren der Engelsche taal zal het zeker hoogst aangenaam zijn.

SINT NICOLAAS GESCHENK

voor

JONGELIEDEN.

Bij de ERVEN LOOSJES, te *Haarlem*, is zoo even van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld: Een Werkje, uitmuntend geschikt voor een **St. NICOLAAS GESCHENK** aan **JONGELIEDEN**, getiteld:

DE HUT AAN DEN WEG.

EEN IERSCH VERHAAL VOOR

JONGELIEDEN,

DOOR

LADY CAMPBELL.

UIT HET ENGELSCH.

De prijs van dit werkje, voorzien van een **KEURIG GEILLUSTREERD OMSLAG** en Plaatje tegen over den Titel, is slechts **90 CENTS.**

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.